

Ұлттық тәрбие – бала тұлғасының қалыптасу негізі

Ұлттық тәрбие – баланың бойына туған халқына, салт-дәстүріне, ана тіліне, ұлттық мәдениетіне деген сүйіспеншілікті қалыптастырудың маңызды негізі. Мектепке дейінгі жаста ұлттық ойындарды қолдану арқылы баланың ойлау қабілеті, қимыл-қозғалысы, қарым-қатынасы және ұлттық құндылықтарға қызығушылығы дамиды.

2–4 жастағы балалар үшін ойындар өте қарапайым, қауіпсіз әрі баланың жас ерекшелігіне сай ұйымдастырылуы қажет. Ұлттық ойындардың элементтерін пайдалану баланы қазақ халқының дәстүрімен таныстыруға мүмкіндік береді.

1. «Асық» ойыны

Мақсаты: баланы асықпен таныстыру, түстерді ажырату, дәлдікке, ұқыптылыққа және қимыл белсенділігіне тәрбиелеу.

2–3 жаста:

Балаларға асықты көрсетіп, оның атауын таныстыру. Асықтарды түсіне қарай топтастыру, санау, себетке жинау сияқты қарапайым тапсырмалар беріледі.

3–4 жаста:

Асықтарды белгілі бір түстің айналасына жинау, асықты нысанаға қарай домалату немесе белгілі орынға орналастыру ұсынылады.

Тәрбиеші сөзі:

«Бұл – қазақ халқының ұлттық ойынында қолданылатын асық. Асықты ұстап көрейік. Қане, қызыл асықты тауып көрейік!»

Ескерту: 2–4 жастағы балалармен асық ойынын тек тәрбиешінің бақылауымен өткізу керек. Асықты ауызға салмауын қадағалау қажет.

2. «Тақия тастамақ» ойыны

Мақсаты: балалардың есту, байқампаздық, шапшаңдық қабілеттерін дамыту, бір-бірімен достық қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.

Балалар шеңбер болып отырады. Тәрбиеші тақияны қолына алып, балалардың артынан жайлап жүріп өтеді. Бір баланың артына тақияны қояды. Бала тақияны байқап, оны алып, белгіленген орынға дейін жүріп немесе жеңіл жүгіріп келеді.

2–3 жаста ойынды жеңілдетіп, балалардың артына тақияны кезекпен қойып, оны тауып алуға көмектесуге болады.

3–4 жаста балалардың өздігінен байқап, тақияны алып, шеңберді айналып келуіне мүмкіндік беріледі.

Тәрбиеші сөзі:

«Балалар, қазір біз ұлттық ойын ойнаймыз. Бұл ойынның аты – «Тақия тастамақ». Музыкамен жай жүріп, тақияны кімнің артына қойғанымды байқап көрейік!»

Күтілетін нәтиже

Балалар:

- қазақтың ұлттық ойындарымен танысады;
- асық, тақия туралы түсінік алады;
- түстерді ажыратып, қарапайым санай алады;
- қимыл-қозғалыс белсенділігін арттырады;
- шапшаңдық пен байқампаздыққа үйренеді;
- достыққа, ұйымшылдыққа және ұлттық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиеленеді.

Қорытынды:

Ұлттық ойын – баланың тек көңіл көтеру құралы емес, оның тұлғалық дамуына ықпал ететін тәрбиелік құрал. «Асық», «Тақия тастамақ» сияқты ойындарды баланың жасына бейімдеп ұйымдастыру арқылы ұлттық тәрбие негіздерін ерте жастан қалыптастыруға болады.

